

POD EVROPSKO ZASTAVO

Govor na obletnici v Carapachayu

BOŽIDAR FINK

Slovenski dom v Carapachayu praznuje 44-letnico prav dan po tem, ko se je Slovenija dokončno pridružila Evropski uniji. Za to priložnost sem bil povabljen, da povem nekaj o tej povezavi in njenem pomenu za Slovenijo.

Združenje evropskih držav ima v Sloveniji splošno sprejet naziv Evropska unija. Namesto tuje besede unija nekateri rajši uporabljajo besedo zveza. Vendar se zdi, da je ta izraz manj ustrezen, ker preveč spominja na zvezno državo ali federacijo, kar pa Evropska unija ni in ne bo smela biti. Je marveč le pogodbeno povezava med državami, ki ohranjajo neokrnjeno neodvisnost in samostojnost, skupnosti pa odstopajo le nekaj svoje pristojnosti. Povezava, ki ima sicer mednarodnopravno osebnost, namreč nima ustave, ampak jo bo označevala samo tako imenovana ustavna pogodba. Slovenija vstopa torej v Evropsko unijo kot samostojna država z okrepljeno samozavestjo, hkrati pa se notranje prilagaja evropskim načelom in idealom ter usmerja k skupnim zunanjim nastopom.

Klici po združevanju Evrope so se začeli oglašati kmalu po koncu vojnih strahot leta 1945, najprej iz verskih središč, potem pa so pobudo privzeli civilni dejavniki. Prvo neposredno podlago za gospodarsko in politično združevanje je leta 1950 dala znamenita Schumanova deklaracija. Sledila ji je pogodba o skupnosti za premog in jeklo, nato pa ustanovitev Evropske gospodarske skupnosti. Leta 1992 so države razširile sodelovanje še na področje zunanje in varnostne politike ter pravosodja in notranjih zadev. Dogovorile so se za enotno evropsko valuto in državljanstvo, pozneje pa še o širitvi na nove članice. Tako se je skupnost od prvotnih šestih postopoma razširila na petnajst držav, od včeraj dalje pa šteje petindvajset držav članic. Med njimi je zdaj Slovenija, ki je pristopno pogodbo sicer podpisala že aprila 2003 v Atenah.

Včerajšnji širitvi se pripisuje poseben pomen, in to iz štirih razlogov. Pretežno zahodnoevropskim državam so se pridružile države proti vzhodu Evrope. Te države so večinoma manj razvite, poleg tega pa so med njimi tudi prve slovanske države. Še posebno je pomembno, da se vračajo v evropsko skupnost narodi, ki so jih iz nje izločevali komunistični totalitarni režimi. Včerajšnji dogodek ima torej poseben zgodovinski pomen za Evropo in seveda tudi za Slovenijo, ki se je zdaj izrecno ločila od totalitarne preteklosti.

Evropska unija ima v svojem sestavu lastne institucije. Skupnost predstavlja Evropska komisija, ki ima tudi izvršilne pristojnosti. Slovenija ima v njej svojega komisarja, ki bo posebej pristojen za vprašanja nadaljnjih širitve unije. Splošne politične smernice na podlagi soglasja oblikuje Evropski svet, ki ga sestavljajo predsedniki držav ali vlad, za Slovenijo torej predsednik vlade. Nadzorni in posvetovalni organ je Evropski parlament, ki ima hkrati tudi omejeno zakonodajno funkcijo. Sestavljajo ga poslanci, ki so neposredno izvoljeni v posameznih državah. Za Slovenijo bodo 13. junija državljani izvolili sedem poslancev izmed kandidatov, ki jih bodo predlagale politične stranke. Interese države vstopa Svet Evropske unije, ki ga

sestavljajo ministri držav članic in ima skupaj s parlamentom tudi zakonodajno funkcijo. V njem bo vsakokratni slovenski minister za zunanje zadeve. Sodni nadzor nad delovanjem institucij in članic opravlja Evropsko sodišče, v katerem bo tudi Slovenija imela sedež. Slovenija bo torej pritegnjena v vodstveno strukturo Evropske unije. Ker pa še niso bila končana pogajanja o ustavni pogodbi, ni gotovo, ali bodo imeli glasovi komisarjev pristopnic enako veljavo kot glasovi komisarjev dosedanjih članic. Tudi je še sporno, kako naj se v Svetu Evropske unije pri glasovanju določa večina, namreč v kakšnem razmerju naj se poleg enakopravnosti upošteva tudi število prebivalstva posameznih držav.

Kakšna Slovenija vstopa v Evropsko unijo? Glede na razvitost dosedanjih petnajstih članic Slovenija nedvomno zaostaja, saj dosega le 70 odstotkov njihovega povprečja. Vendar je treba poudariti, da je njen bruto domači proizvod na prebivalca primerljiv s stanjem dosedanjih članic Grčije in Portugalske, saj dosega blizu 15.000 ali po drugačnem merjenju nekaj nad 18.000 evrov. Obenem pa je pomembno, da v tem Slovenija daleč presega vse druge države pristopnice, približujeta se ji samo Ciper in Malta. Nezaposlenost je v Sloveniji nizka, saj dosega samo 6,5 odstotka. Bolj problematična je inflacija. Iz središča Evropske unije v Bruslju dobiva Slovenija tudi nekaj stalnih opozoril. Pričakuje se hitrejša privatizacija in denacionalizacija, učinkovitejše odpravljanje sodnih zaostankov in ovir za neposredna tuja vlaganja. Slovenija pa si je izborila, da bo do konca leta 2006 letno iz evropskega proračuna prejela 84 milijonov evrov več, kot pa bo vanj prispevala.

Z vstopom v Evropsko unijo se je Slovenija znašla na 450-milijonskem notranjem trgu, kjer veljajo načela prostega pretoka blaga, storitev, kapitala in ljudi. Strokovnjaki menijo, da bo treba prestrukturirati podjetniški sektor, znižati inflacijo, povečati gospodarsko rast in omiliti javnofinančne pritiske. V tem stanju bodo mogla obstati le podjetja, ki bodo povečala produktivnost, vlagala v znanje in v razvoj novih proizvodov in storitev ter tako prispevala k večjemu izvozu in višji gospodarski rasti države.

Za Slovenijo pomeni Evropska unija večjo varnost. To si je pred tedni sicer že zagotovila s pridružitvijo severnoatlantski obrambni zvezi NATO, Evropska unija pa tudi načrtuje svoj obrambni sistem. Pri skupnem varovanju miru bo Slovenija poklicana posebno kot poznavalka jugovzhodnega dela Evrope. Z južno mejo je zdaj formalno ločena od Balkana, h kateremu sicer ne pripada niti zemljepisno, ima pa z njim izkušnje, s katerimi lahko pomaga Evropi pri reševanju tamkajšnjih vznemirljivih situacij.

Slovenija je s pristopom v Evropsko unijo nedvomno storila izredno pomemben zgodovinski korak. Priznana je tudi izrecno kot del civilizacijsko razvite Evrope, slovenščina je postala eden od evropskih uradnih jezikov in slovenski državljani imajo z državljani drugih držav Evropske unije izenačen državljanjski status. To in vse drugo bo gotovo vplivalo na slovensko državno politiko. Tekmovanje med različnimi miselnimi in političnimi usmeritvami bo moralo teči brez izključevanja in po

Nad. na 2. str.

20 let od smrti Slavimirja Batagelja

Slovenska skupnost v Argentini, predvsem pa še naš tednik Svobodna Slovenija si ni še dobro opomogla od smrti ustanovitelja in politika Miloša Stareta. Komaj je pričela pod vodstvom novega glavnega urednika Slavimirja Batagelja začrtovati novo pot in nadaljevanje dela, ko je spet posegla smrt v vodstvo tednika.

Komaj tri tedne po nastopu novega dela je 27. aprila 1984 nanaglooma umrl Slavimir Batagelj.

Vračal se je domov iz uredništva Svobodne Slovenije, ko ga je Gospod poklical k sebi. Od vsega pričetka je sodeloval s tednikom v upravi, nato pri pisanju in uredništvu.

Rodil se je 19. januarja 1920. Čeprav primorske krvi, je njegov rojstni kraj Strnišče pri Ptuj, v otroških letih pa se je družina preselila v Ljubljano.

Po koncu druge svetovne vojne je moral tudi on bežati iz domovine. V Senigaliji se je pričelo njegovo časnikarsko delo, ko je pričel sodelovati v razmnoženini „Zedinjena Slovenija“.

Takoj v Argentini je pričel sodelovati z

novim časopisom, ki ga je pričel Miloš Stare. Že leta 1958 je postal sourednik lista. Dolga leta je bil nepogrešljiv pisec člankov, predvsem pa je sodeloval pri urejanju Zbornikov ves čas izhajanja.

Po Staretovi smrti je glavno delo padlo nanj. Tri tedne je požrtvovalno urejal list in pisal vanj, ko ga je nanaglooma zadela kap. Z njim je prenehala skupina urednikov (Krošelj, Fajdiga, Hafner itd.), ki je še med taboriščnim življenjem in v Argentini sodelovala s časopisom.

A Svobodni Sloveniji se ni odpovedal. Naš list je moral združiti mlajše moči, da je lahko izpolnil svoje poslanstvo med rojaki. Njegov sin z ženo nadaljujeta njegovo pot, sedaj iz Slovenije. Tako gre pot čez pol sveta in pol stoletja - boj za svobodo domovine in sedaj za pravično obveščanje.

Njegove besede pa so ostale v časopisu in nam kažejo pot.

Tine Debeljak

Zakon o Slovencih po svetu

Predlog zakona je v obravnavo in sprejetje predlagala skupina poslancev s prvopodpisanim poslancem Francetom Pukšičem (SDS), sicer predsednikom komisije DZ za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Med drugim so opozorili, da Slovenija zaostaja za prizadevanji, ki jih na tem področju imajo druge države. Npr. primer Hrvaška, kjer ima hrvaška diaspora svojega člana v saboru.

Ni nobene evidence o tem, koliko je Slovencev, ki živijo po svetu in bi se radi vrnili v Slovenijo, kar kaže tudi na premajhno skrb za slovensko populacijo izven meja Slovenije.

Stiki so ohlapni in premalo sistematični. Ko bo zakon sprejet in se bo začelo reševati eksistenčna vprašanja, bi lahko hitro ugotovili število zainteresiranih povratnikov.

Kot je zapisano v predlogu zakona, je predmet omenjenega zakona pravni položaj družbene skupine, ki jo formalno označujemo s skupnim izrazom Slovenci zunaj Republike Slovenije, in je razpršena po vsem svetu. Po različnih ocenah naj bi zunaj Slovenije prebivalo

skoraj 500.000 Slovencev. Približno 60.000 tistih, ki imajo stalno prebivališče zunaj Slovenije, ima tudi slovensko državljanstvo.

Prejšnji teden je končno potekalo glasovanje v parlamentu o novem zakonu. Ta zakon je bil zavrnjen z 40 proti 20 glasovi.

Potem ko je vlada predlagala, naj predlagatelj čimprej pripravijo novega, je eden od predlagateljev ter predsednik komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Franc Pukšič povedal, da je po kuloarjih slišal, da naj bi bil zakon preveč pisan na kožo Slovincem, ki živijo v državah, nastalih na ozemlju nekdanje SFR Jugoslavije in v Argentini. Vlada se Slovencev po svetu boji in jih ne mara ter rajši skrbi za priseljevanje tistih, ki po rodu niso Slovenci, je poudaril Pukšič.

Iz vseh mnenj, ki so jih dala ministrstva, izhaja, da je zakon dober, je izpostavil Pukšič. Pripombe ministrstev - gre predvsem za slovnične popravke - so po mnenju Pukšiča sprejemljive, ne strinja pa se z razpravami o tem, ali Slovincu brez slo-

venskega državljanstva sme mo dati status, da v Sloveniji ne bi bil obravnavan kot tujec.

Podpredsednik komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Jože Avšič je predlagal, naj ponovno premislijo in preučijo razloge za to, da tak zakon ni sprejemljiv, ter se odpovejo predlagateljstvu. Kot je zapisano v pismu, bi s tem omogočili, da bi zakon pripravili na novo.

Glede predloga Avšiča, naj se odpove predlagateljstvu, je Pukšič dejal, da sta imela LDS in ZLSD že 12 let priložnost, da „pohodita“ tisto, kar „pride s strani opozicije“.

Pukšič je še zavrnil očitke Avšiča, da je očitno bolj pomemben „politični spektakel“ kot sprejem dobrega, z domačo in evropsko zakonodajo usklajenega zakona o Slovencih, ki živijo izven Slovenije, predvsem tistih, ki so brez slovenskega državljanstva.

Pukšič je poudaril, da je zakon nastajal v sodelovanju s strokovnjaki z ministrstva za zunanje in notranje zadeve, šolstvo, kulturo, gospodarstvo in regionalni razvoj. Zakon je obravnaval tudi urad za Slovence v zamejstvu in po svetu in so ga dobro sprejeli.

GLEJ...

PRAZNOVALI SMO
PRISTOP K EZ

OBLETNICA
V CARAPACHAYU

MEŽEK V SAN MARTINU 3

ZAČETEK MTO

KANDIDATI ZA EZ

2

3

3

Pod evropsko zastavo

Nad. s 1. str.

splošno uveljavljenih demokratičnih načel. Tudi razmerje med državo in Cerkvijo bo moralo biti v temelju spremenjeno. Ustavno določilo o ločenosti bo treba razumeti povsem drugače kot zdaj, saj 51. člen ustavne pogodbe, ki ni sporen, zapoveduje državam članicam, da morajo imeti s Cerkvami in verskimi skupnostmi trajen, pregleden in usklajevalen dialog. Slovenska država bo zdaj zavezana, da na mejnih področjih sprejema koristno sodelovanje s Katoliško cerkvijo. Duhovni odnosi bodo še bolj obvarovani, če bo v preambuli ustavne pogodbe zapisano, da je evropski duh zrasel iz krščanskih korenin. Tak zapis zahteva najmanj deset držav, med katerimi žal ni Slovenija, so pa npr. Poljska, Češka in Slovaška, čeprav v njihovem vrhu niso desni režimi.

Združevanje Evrope je torej lahko nekaj velikega. Po razvalinah 20. stoletja se obeta nov razcvet življenjskega sloga, ki ga označujejo vzajemnost, razumevanje, pripravljenost na medsebojno pomoč, ustvarjanje miru in sprave. Ta razcvet naj pobujajo zdaj preveč prezirane duhovne vrednote, ki so nekoč Evropi risale enotno podobo. Bog daj, da bi se Evropa vedno bolj oddaljevala od raztrganosti, hkrati pa naj ne podlega skušnjavam, da izoblikuje imperialno zvezno državo, ki bi hotela slabiti posebnosti narodov. Imejmo upanje, da se bodo tudi v Sloveniji še bolj iskreno uveljavljale vrednote evropske civilizacije, ki izhajajo iz krščanstva: spoštovanje človekovega dostojanstva, veljava pravnega reda, čut za delavnost, pravičnost do vseh ljudi, ne glede na njihovo miselnost, socialna pomoč ljudem in skupinam v stiski, ljubezen do družine in svetost človeškega življenja.

To upanje nam lahko podpira tudi pogled na evropsko zastavo, ki z modrim poljem in dvanajstimi zvezdami izhaja iz svetega znamenja, s katerim verni častimo Zavetnico slovenskega naroda.

K današnjemu dvojnemu praznovanju čestitam Sloveniji in vašemu Domu ter kličem: Na srečo!

Potočnik postal evropski komisar

Evropski parlament je na plenarnem zasedanju v Strasbourgu s 531 glasovi za, 18 proti in 39 vzdržanimi potrdil razširjeno Evropsko komisijo.

20-članski ekipi pod vodstvom Romana Prodijsa se je tako do izteka mandata 31. oktobra letos pridružilo še deset komisarjev iz držav, ki so v Evropsko zvezo vstopile 1. maja.

Iz Slovenije je prvi evropski komisar postal dr. Janez Potočnik, nekdanji vodja pogajalcev z EZ in zdaj tudi že nekdanji minister za evropske zadeve. Komisarji iz desetih novink bodo imeli polno glasovalno pravico.

Potočnik se bo ukvarjal z dokončanjem širitvenega procesa za novinke in odnosi s Sredozemljem. Tudi zato je Potočnik, ki se je glasovanja v Evropskem parlamentu udeležil s celotno razširjeno ekipo, dejal, da že resno začena z delom in se že vključil v prvo razpravo o naslednji finančni perspektivi EZ.

Prav tako je sedmerica slovenskih poslancev glasovala o članih evropskega računskega sodišča iz novink in podprla izdajo pozitivnega mnenja za prvega revizorja iz Slovenije, 57-letnega Vojka Antončiča.

BIOGRAFIJA

Na komisarstvo mesto Potočnik prihaja s položaja ministra za evropske zadeve, ki ga je zasedal od januarja 2002 do aprila letos, medtem ko je od spomladi 1998, ko je stekel proces pristopnih pogajanj z EZ, vodil tudi slovensko pogajal-

sko ekipo. Na čelu te je ostal do njene ukinitve aprila lani.

Poklicno kariero je 22. marca 1958 rojeni Potočnik začel kot višji raziskovalec na Inštitutu za ekonomska raziskovanja v Ljubljani, kjer je bil med letoma 1988 in 1994, nato pa je bil od sredine leta 1994 do 2001 direktor Urada za makroekonomske analize in razvoj. V letu 2000 je bil nekaj mesecev, v času vlade Andreja Bajuka, vršilec dolžnosti direktorja vladne službe za evropske zadeve, v letu 2001 pa je bil imenovan za ministrskega svetnika v kabinetu tedanjega predsednika vlade Janeza Drnovška s pristojnostjo za evropske zadeve. Potočnik je na ljubljanski ekonomski fakulteti diplomiral leta 1983 in za diplomsko delo prejel Prešernovo nagrado. Študij je nadaljeval na isti univerzi, leta 1989 je magistriral in v začetku leta 1993 tudi doktoriral.

Od leta 1991 je Potočnik docent na ljubljanski pravni fakulteti.

Praznovali smo

V Argentini smo praznovali vstop v Evropsko zvezo v ponedeljek, 3. maja.

Zjutraj je pripravilo počastitev vseh deset novih pristopnic, da so skupaj

praznovali pristop na poljskem veleposlaništvu. Na lepem vrtu velikega veleposlaništva se je zbralo precejšnje število predstavnikov iz posameznih držav. Pod evropsko zastavo - 12 zvezd na modrem polju - je bilo postavljenih vseh 25 zastav. Goste je pozdravil poljski veleposlanik dr. Slawomir Ratajski, nakar je vsaka država v svojem jeziku nazdravila združitev. Ob slovenski državni zastavi sta stala v gorenjski narodni noši Valerija Bajda in Toni Javoršek.

Proti večeru pa je bila pripravljena v elegantnem francoskem veleposlaništvu prireditev za vse države članice in še za druge v Buenos Airesu. Tako se je zbralo več sto ljudi, od oblasti je bil prisoten predsednik vrhovnega sodišča Petracchi, govorili pa so francoski veleposlanik Francis Lott, irska amabassador (Irska je trenutno predsednica zveze) Paula Slattery ter šef misije delegacije Evropske komisije

Zgoraj: Veleposlaniki Evropske zveze
Spodaj: Slovenski zbor na odru Colona

v Buenos Airesu veleposlanik Angelos Pagkratos.

Nato so vsi skupaj zapeli evropsko himno, Beethovno Odo radosti (čimprej se je bomo morali naučiti tudi Slovenci), sledila je odlična postrežba in možnost za pogovor.

Največja slovesnost pa je prišla na vrsto v nedeljo, 9. maja, z velikim koncertom v Teatru Colon, ki lahko sprejme kakih 2500 poslušalcev.

Tam se je zbralo veliko članov raznih držav, prišli pa so tudi razni vladni predstavniki, med njimi zunanji minister Bielsa, ki je tudi nagovoril zbrane, in podžupan mesta Buenos Aires Telerman. Sledil je koncert, ki so ga pripravile razne države EZ, med njimi tudi Slovenija. Največ točk je bilo folklornega značaja, bilo je tudi nekaj ansamblov in solistov, kakor tudi koncertistov.

Posebno pozornost je vzbudil slovenski nastop. Mešani zbor Našega doma v San Justu je pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar zapel štiri slovenske narodne pesmi: Dajte, dajte (Aldo Kumar), Dekle to mi povej (Vasilij Mirk), Planinska (Anton Foerster) in Marko skače (Samo Vremšak). Koliko nam je znano, je to prvič v zgodovini, da je slovenski zbor pel v glavni dvorani Colona in sicer slovenske pesmi v slovenščini. V teatru je bilo več slovenskih solistov ali v operah, Slovenci so dirigirali razne orkestre, tudi se je slišala slovenska pesem (Anton Dermota), a zbor je nastopal prvič. Svojo nalogo je izvršil odlično in zasluži vso pohvalo, kakor tudi njegova dirigentka.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Te dni je predsednik že drugič obiskal Združene države Amerike. Vlado namreč skrbi zunanja fronta, a notranje težave so prav tako hude in zaenkrat ne kažejo na izboljšanje. Hitro pa se bližajo prve parlamentarne volitve v dobi „K“.

Dvojni govor. Glavna skrb, ki je Kirchnerja ponovno popeljala v ZDA, je potreba zunanjih investicij. Obisk je bil privatne narave in s tem je vlada tudi razložila neprijetno dejstvo, da ga ni sprejel noben višji funkcionar iz Washingtona (glej prejšnjo številko). Predsednik je imel vrsto srečanj in sestankov z podjetniškimi in finančnimi združenji ter predstavniki ameriškega gospodarskega življenja. Na teh sestankih je razlagal, kako Argentina usmerja svoje gospodarstvo, pred poslušalci slikal nove možnosti, ki jih država nudi, in vabil, naj podjetniki usmerijo v Argentino svoje investicije. Zanimivo je, da je po enem takih nagovorov nek ameriški poslušalec komentiral, da „te razlage nimajo nič opraviti z retoriko, ki jo običajno slišimo iz Buenos Airesa“. Nanašal se je na številne predsednikove napade na tuje družbe, zlasti na lastnice privatiziranih podjetij, ki so v sklopu sedanje vlade na dnevnem redu.

Kapital ni dobredelost. Ameriški kapital je bil vedno prisoten v Argentini, a v zadnjih letih smo lahko zaznali močan pritok zlasti evropskega kapitala. Zanimivo je, kako kljub vsej svoji protiameriški zagnanosti Kirchner sedaj vabi podjetja severno od Rio Grande, naj vendar investirajo v našo državo. Razlog je enostaven: zadnja leta je Argentina doživela izredno rast gospodarskega delovanja. A vsi blesteči procenti nas še niso postavili na nivo, ki ga je gospodarstvo imelo pred zadnjo krizo. Da se sedanji zagon ne ustavi in zaide v nevarnost novega padca, so nujno potrebne investicije. Z Evropo so trenutno težave, zlasti zaradi slabega razmerja z privatiziranimi podjetji javnih storitev in z lastniki proslulih argentinskih bonov zunanjega dolga. To bi lahko nadomestil ameriški kapital, ki z nekaterimi podjetji (Coca Cola, IBM, Cargill, Philip Morris) trenutno opravlja kar donosne posle v Argentini. Seveda se mora Kirchner zavedati, da bo kapital prišel le, če bodo gospodarske okoliščine ugodne in če bo tudi družbeni položaj na splošno predvidljiv. Kapital išče gotovega dobička, ne pa opravljanja dobredelosti. Temu pa ne koristi sovražno besedičenje in govorni napadi.

Vre, vre, vre... Povratak iz ZDA ni bil ravno vesele narave. Domač položaj se nenehno zapleta. Zadnje dni je namreč bivši predsednik Duhalde izpeljal novo

uprizoritev svoje politične moči. Z izgovorom priprave graditve mavzoleja na čast pokojnemu generalu Peronu, je zbral okoli sebe (in na fotografiji) najmočnejše predstavnike peronizma. Poleg njega (provinca Buenos Aires) sta bila še guvernerja obeh drugih največjih argentinskih provinc De la Sota (Córdoba) in Obeid (Santa Fe), podpredsednik Scioli, ter Camaño (predsednik poslanske zbornice) in Díaz Bancalari (predsednik peronistične poslanske skupine v tej zbornici). Za tem je vlada umaknila zakonski osnutek o koparticipaciji (zvezni denar, ki se razdeli med province), ker ni bilo nobene gotovosti, da ga poslanci potrdijo. A to je tudi svojevrsten pritisk, ker brez zakona ni denarja, ki ga pa province krvavo potrebujejo.

... in bo še vrelo. Kirchner tudi obnovljeno goji zveze z nekaterimi „prijeteljskimi“ guvernerji, z namenom, da bi spravil v tek novo konvencijo stranke, ki naj bi končno izbrala stabilno vodstvo. Po raznih govoricah, namerava Kirchner sam kandidirati za predsednika peronizma. To pa je izredno težko proti volji omenjenih treh provinc, ki imajo večino med delegati. Očividno bo potreben nov dogovor, ki naj zagotovi možnost mirnega razvoja v stranki in v državi, predvsem pa možnost vladanja (gubernabilidad), ki je postavljena med vprašaje, dokler ne bosta izvršilna oblast in parlament soglasno nastopala.

Kakšna policija. Na področju varnosti pa je vlada te dni pokazala svoj namen in svojo moč. Dejansko je obglavila Federalno policijo, ko je z enim mahom odstranila kar 107 najvišjih oficirjev. Razen poveljnika (komisar Eduardo Prados) so šli v pokoj vsi ostali. Zanimivo je, da je vlada sama objavila, da ima vsaj tretjina odstavljenih kakšne sodne postopke ali obtožbe korupcije ali neizpolnjevanja dolžnosti. Vendar ostaja vprašanje, če bo novo vodstvo bolj zanesljivo, saj vemo, da je korupcija razpasena po vseh nivojih strukture varnostnih organov.

Novi oblaki. Eden izmed problemov, ki ga Kirchner doslej ni mogel (ni hotel?) rešiti, so piketeri in njihov poseg (in poseg raznih politikov) v delitev socialnih podpor. Sedaj napovedujejo, da bo vlada uvedla magnetične kartice za prejemanje socialnih planov. S tem pa bi bil izločen poseg teh temnih osebnosti, ki stalno pogujejo prejeto podpor. Že prej so se piketeri in tudi razni politični funkcionarji temu uprli, ker bi to pomenilo konec njihove moči. Bo vlada uspela v svojem namenu? Lahko pričakujemo novih neviht.

SLOVENCİ V ARGENTINI

44. OBLETNICA V CARAPACHAYU

Slovenija, nova zvezda Evrope!

Kako ponosno, svečano, slovesno smo se počutili v nedeljo, 2. maja! Poleg praznovanja naše 44. obletnice smo tudi proslavljali vstop Slovenije v EZ, zgodovinski dogodek, ki ga ni bilo moč prezreti. Dom je bil ves v zastavah; vladalo je enkratno vzdušje domačinov in gostov, veselje je bilo nepopisno...

Začeli smo dan z dviganjem argentinske in slovenske zastave ter petjem obeh himen. Po pozdravnih besedah predsednika Doma Francija Žnidarja, smo šli v dvorano, kjer je prelat dr. Jure Rode daroval sveto mašo za žive in rajne člane Doma. Sledil je prigriček z že običajnimi slaniki in dobrim vinčkom. Dvorana je bila kar na hitro pripravljena za kosilo. Mize so bile lepo okrašene s slovenskimi in evropskimi zastavicami, mladina je pridno stregla, čas je hitel in treba je bilo pripraviti prostor za popoldanski kulturni program.

Letošnji program je temeljil na okroglih obletnicah in važnih dogodkih. Eden izmed najvažnejših je bil brez dvoma 1. maj, ko je Slovenija postala polnopravna članica Evropske zveze. Najprej je čestital Lojze Rezelj, predsednik Zedinjene Slovenije ter zaželel še veliko uspeha našemu Domu. Kot prva točka je bila koračnica v izvedbi otrok slovenske šole pod vodstvom Ani Klemen. Otroci so ponosno prikoračili po sredi dvorane z desetimi zastavami vstopajočih držav v EZ, skupaj z evropsko seveda. Lepo so nastopili in bili nagajeni z burnim ploskanjem.

Božidar Fink, nam je opisal pomen in pomembnost vstopa Slovenije v Zvezo; z zanimanjem ga je poslušalo staro in mlado.

4. marca je minilo 160 let rojstva pisatelja Josipa Jurčiča. 6. marca so v Sloveniji organizirali 11. tradicionalni pohod por Jurčičevi poti. Na 15 kilometrov dolgo pot od Višnje Gore do Muljave se je podalo približno 8000 udeležencev. Po pohodu je bila pa slovesna prireditve na Muljavi, kjer je Jurčičeva domačija. Po Jurčiču se tudi imenuje naša osnovna šola. In sledil je prizor. Mikaela Resnik je imela nalogo, da nekaj napiše o pisatelju, a žal ni imela idej. Prosila je Boga, naj ji pomaga kaj pametnega napisati. Bog je uslišal prošnjo in ji poslal Jurčiča (Andrej Žnidar za nekaj minut, da ji pomaga spisati domačo nalogo. Lep intervju mu je naredila in veliko koristnih podatkov je dobila. Enkratno sta oba nastopila in Andrej je bil res pravi Jurčič ...

15. oktobra bomo obhajali 160. letnico rojstva Simona Gregorčiča v Vrsnem pri Kobaridu. Imenovali so ga kar „Goriški slavček“. S svojo rahlo, občutljivo, velikokrat nežno in čustveno razgibano pesmijo, ki opeva lepote rodne Primorske, človeško bolečino, ljubezen do sočloveka, se je močno priljubil in prenekatero pesem je ponarodela. Toliko lepega bi lahko povedali o tem narodnem buditelju, zglednemu duhovniku, pevcu, ... V zvezi s to obletnico so žene Doma, pod vodstvom Terezke Žnidar, lepo zapele nekaj Gregorčičevih pesmi.

Naslednja točka je bila 80. letnica Ivana Minattija in 100. letnica rojstva Srečka Kosovele. Barbara García in Sonja Kolenc sta prebrali kratek življenjepis in odlomek njenih del.

Med gosti je bil navzoč veleposlanik Republike Slovenije v Argentini, mag. Bojan Grobovšek. Veliko koristnega nam je povedal glede Slovenije, EZ na splošno in obenem tudi čestital ob naši 44. obletnici.

10. aprila je minilo 1000 let odkar je bil Bled prvič omenjen: tisti biser sredi Alp, obvezna točka turistov, ponos Slovenije. V počastitev te pomembne obletnice se bodo na Bledu zvrstile številne prireditve; osrednja, imenovana „Bled slaví“, bo potekala sredi junija. Ob tem jubileju je Pošta Slovenije izdala novo znamko z motivom Bleda, Banka Slovenije pa dva kovanca, ki sta že v obtoku. Folklorna skupina Maribor pod vodstvom Ani Resnik nam je zaplesala hitro polko „Otoček sredi jezera“, ki opeva lepote Bleda ter dolgoletno uspešnico „Kitare plešejo“ v

SAN MARTIN

Aleksander Mežek — v živo

„SIVA POT, VODI ME, KAMOR HOČE SRCE...“

To pesem prepeva Aleksander Mežek že od leta 1974. Gotovo si ni nikdar mislil, da bo 30. obletnico svoje uspešnice obeležil z obiskom v Argentino. A včasih nas pot pelje v neznane kraje. Pot tokrat ni vodila kantavtorja na Gorenjsko, ampak malo dlje. Aleksander Mežek se je odzval vabilu Slovenskega doma iz San Martina in se v jesenskem maju podal čez ocean, da ponese svoje pesmi med slovenske rojake, naseljene ob Srebrni reki.

Odbor Slovenskega doma, ki mu predseduje inž. Toni Kastelic, je turnejo načrtoval z jasnimi cilji: vzpostaviti kulturni stik s Slovenijo, navdušiti predvsem mlade za slovenstvo. Organizacijo turnee je prevzel kulturni referent, dr. Viktor Leber, ki je po elektronski pošti navezal prvi stik s pevcem. Kar z novim letom so odbor in člani Doma začeli pripravljati vse potrebno za obisk. Pobarvali so dvorano, mladina je pričela s plesnimi vajami, dvorano je bilo treba preurediti v prikupen prostor za koncerte. Dovolj je bilo dela za vse!

Gost je prispel v Buenos Aires v torek 13. aprila. Dan, ki vraževercu prinaša nesrečo. A za nas je bil to dan, ki je obetal srečo in presenečenja. Neznana dežela, neznani ljudje. „Le kako bo?“ se je verjetno spraševal on in tudi organizatorji. Mežek se je nastanil v hotelu v osrčju Buenos Airesa. Še isti večer se je v domu srečal z odborniki in pripravljalnimi odborom. Takoj je bil led prebit in se je s svojo prijaznostjo ter preprostostjo vsem prikupil.

„ČAROBNE GLASBE GLAS“

Nestrpno smo vsi čakali napovedane koncerte: 17. aprila café koncert (sodelovala skupina Bratrance), 18. koncert in 24. koncert za mladino s plesom (sodelovala

skupina E. Q. E.). Vsi trije so privabili veliko ljubiteljev glasbe, ki so napolnili spodnjo dvorano doma. Marsikdo se je kar čudil, kako se je ta iz športnega igrišča spremenila v eleganten salon. Vijolični trakovi so v lokih prekrili plehnato streho in pripomogli k boljši akustiki prostora. Scena (Tonči Paulič) je kazala nekatere motive iz Mežkovih pesmi: mesec, ptice, ladje. Vse v pastelnih odtenkih in s primerno osvetlavo (Pavle Malovrh). Omizje je bilo praznično okrašeno z rožami in prižganimi svečkami. Vsi trije koncerti so podobno potekali, a vsak je bil svojevrsten. Po pozdravnih besedah kulturnega referenta in po ogledu

lepih gorenjskih nošah. Povezovalka (Helena Žnidar) je obvestila vse navzoče, da bo plesna skupina Maribor obhajala 10. obletnico ustanovitve v soboto 6. novembra v Carapachayu ter povabila vse, da se udeležijo slavlja.

Himna Evropske zveze je „Oda radosti“ iz Beethovne devete simfonije. Leta 1972 jo je Svet Evrope razglasil za himno evropskih skupnosti. Himna za zdaj ostaja le v instrumentalni izvedbi, čeprav je bilo napisano že kar nekaj besedil. Osrednji praznik Evropske zveze je dan Evrope, ki ga bomo praznovali 9. maja. Datum, ki ima v sebi veliko simbolnega za vse Evropejce, saj je bilo 9. maja leta 1945, s kapitulacijo nemških sil, v Evropi konec druge svetovne vojne. Ob zvokih Evropske himne ter ob odhodu zastav in vseh nastopajočih, smo zaključili popoldanski kulturni program. V zahvalo za obisk je vsak dobil meden srček s številko „44“. Srčke so razdelili najmlajši otroci naše šole. Ga. Žnidar je izrazila iskren „Bog lonaj“ vsem, ki so na kateri koli način pripomogli k uspehu celodnevne slavlja.

Po programu nas je razveselil ansambel „Štirje fantje špilajo“. Zabavali in vrteli smo se dolgo v noč in kot je že navada pri nas, bili smo ena sama velika družina. Nasmejani, zadovoljni obrazi so pokazali, da se splača delati in da bomo še v naprej delali, da ne bomo zavrgli naših korenin ter da bomo v Carapachayu še gojili slovenstvo in se veselili z našo Slovenijo, novo zvezdo Evrope!

Marjana Pirc

Mežkovega CDja je skupina mladih navdušeno zaplesala na temo Ko boš prišla na Bled. Z burnim aplavzom smo nato sprejeli Aleksandra, ki je s kitaro v roki stopil na oder in vse vljudno pozdravil. Kar sam je napovedoval pesmi in pri vsaki kaj zanimivega povedal. Pel je sproščeno, z občutkom, doživeto. Na kitaro pa je brenkal s tako energijo, da so se kar iskre kresale. Druga plesna skupina mladih je živahno zaključila na temo Siva pot (pod vodstvom Monike Filipič in Cyntie Vargas). Publika je kar vzkipela in ploskanja ni bilo konca. Ob jedači in pijači so se ljudje zadržali kar precej pozno v noč.

„A POJEM ŠE, KER TO JE SRCU MILO.“

O čem? O svojih spontanah doživetjih. „Nekaj imaš povedati in to zapoješ,“ nam je zaupal. Za vsako pesmijo se skriva neka zgodba. Umetnik mora videti, opisati in slišati svet, ki ga obdaja. Svoja izkustva ubesedi in besede se kar same prelijejo v melodije. Na koncertih smo lahko spoznali vrsto njegovih del.

Pesem *Krila* je uvod vseh Mežkovih koncertov, nastala je pri osemnajstih letih. *Stari muzikant* je posvečena starim gorenjskim muzikantom. V skladbi *Ljubljanske ceste* sočustvuje s tistimi, ki nimajo drugega kot le košček pločnika. *Nebo po dežju*, *Po jezeru*, *Ko boš prišla na Bled*, *Julija*, *Trnovo*, *kraj nesrečnega imena* je uglasbil ob 200 letnici Prešernovega rojstva. *Mož prisege* nas poziva: „Je kdo med nami mož prisege, ki še gori za karantanske šege?“ *Siva pot* res ne potrebuje posebne predstavitve. V *Žirovnici* opisuje rojstvo vas in velike slovenske može, ki so tam doma. *Janševa čebela* opeva krotko, delovno in vztrajno gorenjsko čebelico. *Čarovnik Čop* je poklon prijateljstvu dveh velikanov slovenske besede. Tudi verzi Prešernove *Vrbe* so zadoneli med nami. *Ajda pa znova cveti* je posvečena pevčevemu prijatelju Andreju Šiferju. Skupaj smo peli *Tu sem doma*. Na programu so bile še: *Kaplja sreče*, *Vremenska napoved*, *Ljubezen večnosti*, *Paf ime je zmaju*, *Nevidni človek*, *Stric Trebušnik*. In pri vsakem koncertu prisrčni konec s pesmijo *Podarjeno srcu*.

„LE PAR BESED MI RECI“

Poslušalci in poslušalke so svoje vtise o koncertih zapisali v spominsko knjigo. Nekaj smo jih izpisali: „Krašna noč, čestitam vsem! Sivo pot si spremenil v svetlo pot. Hvala!! Uživali smo pri vašem odličnem in prisrčnem izvajanju. Večkrat bi morali biti med nami. Super full dobro! Vse pesmi so lepe, a lepše so, kadar jih zapoje Gorenc.“

„TU ŽIVLJENJE SKRIVA SVOJ ZAKLAD“

Med tednom je Aleksander spoznaval, kako utriplje veliko mesto Buenos Aires. Sprehodil se je po ulicah, si ogledal gledališče Colón. Zanimala ga je tudi predstava Tanguera in izlet v La Boca. Tu se je tudi sešel z umetnikom Marjanom Grumom. Za nekaj dni se je mudil v Miramaru in občudoval naše morje. V Balcarce pa se je seznanil z življenjem na polju. Pokusil je seveda mate, dulce de leche, empanade in asado.

„S TEBOJ LEPO MI JE, DOMAČE“

Ta verz iz pesmi Prijatelju povzema vzdušje srečanj z gostom. Radijski mediji Slovenski kotiček, Okence v Slovenijo, tednik Svobodna Slovenija, krajevni dnevnik Clarín so pevcu namenili svoj čas in prostor. Mežek se je srečal s profesorji in dijaki Srednješolskega tečaja, z mladci in mladenkami v Slomškovem domu, z učiteljstvom in učenci Rožmanove šole, z učiteljicami in učenci osnovnih šol. Najbolj ganljivo je bilo poslovilno kosilo v San Martinu, dan pred odhodom. Zelo mu je teknila domača slovenska hrana. Besed zahvale kar ni bilo konca. Odbor doma mu je v spomin poklonil poncho. Skupina pevcev mu je zapela pesem na melodijo pesmi *Krila*, z novim, priložnostnim besedilom Lučke Kastelčeve.

Odbor Slovenskega doma se je pismeno zahvalil vsem, ki so sodelovali pri pripravi in izvedbi turnee. Prav iskreno se zahvaljuje tudi vsem sponzorjem, imenovanim na programih (oblikovala Gabrijela Petkovšek), med njimi Sloveniji v svetu in Ministrstvu za kulturo RS.

V ponedeljek 26. aprila je gost odletel nazaj v Anglijo, v Domu pa otroci in mladina še naprej prepevajo njegove melodije.

VB

FAZ: Slovenija - množično grobišče

Reinhard Olt v časniku Frankfurter Allgemeine Zeitung predstavlja knjigo zgodovinarke in publicistke Tamare Griesser-Pečar z naslovom Das zerrissene Volk, ki je izšla lani pri dunajski založbi Boehlau.

Kot piše Olt, ponuja Griesser-Pečarjeva prepričljivo in obenem pretresljivo podobo titoističnega totalitarizma kot komunistične vladavine nesovjetskega, čeprav stalinističnega značaja v času med in po drugi svetovni vojni. Kdor želi razumeti, zakaj je slovenska družba sedanosti kljub neprimerljivemu gospodarskemu razcvetu majhne države, ki postaja „zgodovinska učena EZ“, globoko razklana, mora v roke vzeti to knjigo, piše Olt.

Griesser-Pečarjeva v svojem delu po navedbah Olta niti najmanj ne dvomi, da je bila po mnenju tako jugoslovanskega vodstva kot tudi

Komunistične partije Jugoslavije (KPJ) in njene slovenske veje (KPS) eliminacija domobrancev in četnikov pomembnejša kot boj proti trem okupatorjem - italijanskemu, nemškemu in madžarskemu.

Griesser-Pečarjeva je tudi prepričana, da je Oslobojilna fronta, nad katero so imeli monopol komunisti, več energije vložila v državljansko vojno, da bi eliminirala „kolaborante“ in iztrebila „izdajalce“, kot pa za osvobodilni boj.

Olt tudi navaja, da avtorica v svoji knjigi imenuje številne kraje ubojev „jugokomunističnega množičnega umora“ na ozemlju današnje Slovenije. Za to je bil že skrajni čas, piše Olt, saj se zgodovinarica že 30 let ukvarja z desetletji v javnosti, pa tudi med predstavniki zgodovinarjev v njeni domovini (Sloveniji) zamolčano temo.

Iz življenja Zveze slovenskih mater in žena

S 1. aprilom smo pričele naše poslovno leto - 38.! Kar vrstijo se eno za drugim in le ti nam zaenkrat dajejo vedno novega poguma in moči, da smo kos vsem zahtevam časa, ki pa so v gotovem pogledu sedaj bolj zapletene... Ali je res vsega kriva **globalizacija**?

Sicer je pa predsednica Pavlina Dobovškova že po naravi optimistka, asistent Zveze in pobudnik od vsega začetka msgr. J. Rode tudi s prirojeno mirnostjo in preudarnostjo, da sproti rešujeta in zmagujeta nepredvidljive težave, ki pri vsej dobri volji povsod nastajajo. Me pomagamo po svojih močeh - vsaka na svojem mestu.

Tudi letošnje geslo izbrano soglasno se sliši kakor klic na pomoč: „Denimo na božjo dlan naš vsakdanji dan!“ K Bogu se vedno obračamo z molitvijo, prosimo za blagoslov pri delu, priporočamo pokojne matere in žene. Ravno te dni je poteklo že drugo leto, ko ni več med nami dolgoletne odbornice Marte Bedenčič Jeločnikove. Vse ohranjamo v lepem spominu, jih pogrešamo.

Srečanje v četrtek 1. aprila je pripravil msgr. J. Rode že po tradiciji; to pot je otvoritveno temo izbral v obliki razgovora „Med nami“. Dušnopastirska pisarna je vedno na delu, sproti registrira osebne in skupne dogodke v naši skupnosti. Svojevrstna analiza delovanja in življa je vse zanimala. Izmenjava misli, pojasnjevanja z raznimi primerjavami in komentarji so zaključili skrbno pripravljeno podajanje. Hvaležno smo zaposkale gospodu s prošnjo že za naslednje leto, če Bog da!

Naslednji sestanki bodo vsak 2. četrtek v mesecu on 16. uri.

ZSMŽ

Drnovšek sprejel Opeko

Predsednik Janez Drnovšek je sprejel slovenskega misijonarja Pedra Opeko, ki že tri desetletja na Madagaskarju pomaga najrevnejšim. Drnovšku se je misijonar Opeka zahvalil za njegovo posredovanje junija 2002, ko je kot takratni predsednik vlade najvidnejšim svetovnim voditeljem poslal pismo, v katerem jih je opozoril na dramatične razmere na Madagaskarju.

Po prepričanju misijonarja Opeke je predsednikovo takratno posredovanje imelo pozitiven vpliv na nadaljnji razvoj dogodkov. Opeka in se zavzel za povečanje humanitarne po-

moči Slovenije za to otoško državo. Pozval je tudi k aktivni vlogi Slovenije v Evropski uniji, ki lahko s pravočasnimi opozorili prispeva, da se bo človekoljubna pomoč prebivalcem otoka nadaljevala.

EU prebivalcem otoka nudi zlasti osnovne življenjske potrebščine in hrano ter tako omogoča šolanje 7000 otrokom, je dejal Opeka in se zahvalil za dosedanji slovenski prispevek.

Drnovška je tudi prosil za pomoč Slovenije, zlasti pri gradnji hiš, cest in šol. Predsednik mu je zagotovil, da bo Slovenija še naprej pomagala prebivalcem otoka.

BARILOCHE

Priznanje učiteljici in profesorici

Zdenka Jan je praznovala svoj 80. življenjski jubilej preteklega 15. aprila. V nedeljo 2. maja je bariloška skupnost ta jubilej proslavila javno in sicer v skupni priredbi Slovenske šole Jakoba Aljaža, tečaja „ABC... po slovensko“ in odseka „Dr. Vojko Arko“ Slovenskega srednješolskega tečaja, v priznanje in zahvalo jubilejki za vso izkazano ljubezen in trud pri vzgoji naše mladine skozi petdeset let. Prvi dve tretjini te tako dolge dobe sta bili posvečeni Slovenski vasi v Lanusu, v predmestju Buenos Airesa. Zadnje tretjine so pa bile deležne Bariloche, kjer je gospa Zdenka najprej prevzela osnovno šolo za dobri dve leti in kmalu nato pa tudi pričela poučevati slovnico, slovstvo in živo besedo pri Slovenskem srednješolskem tečaju, in to do sklepa lanskega leta. Še posebej je potrebno poudariti njeno vnemo, ko je sama priredila zelo izčrpno antologijo slovenskega slovstva za vse štiri letnike. Omeniti pa je še njen velik doprinos s pripravo igrice in drugih nastopov s šolskimi otroci in dijaki.

Slovesnost je bila v zavodu salezijank María Auxiliadora, kjer je vsako nedeljo „slovenska“ maša. Pričela se je z zahvalno mašo, katero je bral dušni pastir in jubilejkin sin Branko Jan. V prostoru ob kapeli je čakal zajtrk, katerega so pripravile za vse navzoče matere šolskih otrok in dijakov. Ravnatelj omenjenega odseka Srednješolskega tečaja dr. Stane Žužek je v pozdravnem nagovoru, v sklopu splošnega pregleda nastanka in delovanja učno-vzgojnega sistema v argentinski slovenski skupnosti, poudaril veliko, pomembno zaslužnost jubilejke gospe Zdenke Jan za krajevno in za skupnost v Argentini, kakor tudi za ves slovenski narod. Nato sta jo pozdravili voditeljici šole Jakoba Aljaža Alenka Arnšek in tečaja „ABC... po slovensko“ prof. Terezka Žužek.

Gospo so počastili otroci Aljaževе šole s posebnim voščilom, učenka tečaja „ABC...“ je prebrala Cankarjevo O domovini in končno sta dva dijaka prebrala izbor misli škofa blaženega Antona Martina Slomška o domovini, narodu, materinem jeziku in o dobrih učiteljih, ki bodo, če ne prej, zagotovo prejeli bogato božje plačilo.

Sledil je nastop kvarteta Lipa s petimi, zelo občuteni podanimi pesmimi. Spominski pladenj v imenu vseh treh vzgojnih ustanov je izročil profesor na srednješolskem tečaju arh. Andrej Duh, ki je tudi v svojstvu predsednika Slovenskega planinskega društva jubilejki pozdravil v imenu krajevne skupnosti. Poklonjena sta ji bila šopek in posebna roža in končno ji je eden najstarejših dijakov izročil spominsko listino s podpisom voditeljev šole in obeh tečajev ter vseh navzočih.

Turnir MTO — Sezona 2004

S prisotnostjo šestih fantovskih in šestih dekliških skupin je začela IV. sezona Medkrajevnega turnirja v odbojki, ki ga pripravijo naše mladinske organizacije. Srečanje je bilo v Slovenskem domu v Carapachaya.

Razumljivo je, da vse ekipe želijo doseči najboljši uspeh, kar se pozna v vedno bolj kvalitetni igri in tako pridobivajo svoj najboljši nivo. Tekme so začele ob 9.30 uri.

Radi bi vam tukaj nudili izide, ki jih je v 1. kolu pustil ta MTO 2004.

Dekleta iz Carapachaya so v prvem nastopu premagale Slomškov dom 2:0 (25:10 - 25:22). Takoj za tem so fantje iz Našega doma premagali moštvo Pristave 2:0 (25:17 - 25:22).

Po kosilu, ob 13.00 uri, je dekliški oddelek Pristave obvladal ekipo Našega doma po velikem in uspešnem naporu 2:1 (26:24 - 21:25 - 15:12).

Po kratkem odmoru je sledila igra deklet iz San Martina proti Slovenki vasi, kjer je skupina iz San Martina pokazala zanimivo igro in končno izvedla svoj načrt z zmago 2:1 (25: 21 - 15: 25 - 15:9).

Udeležba gledalcev je bila številna in se je nenehno množila.

Omeniti moramo, da je na ta dan, 2. maja leta 2004, Slovenski dom Carapachay praznoval svojo 44. obletnico ustanovitve in je dovolil, da se mladina (in tudi mladi po srcu) zberemo in sodelujemo s športom in izrazitim prijateljstvom.

Čestitati moramo tej slovenski celici v severnem delu buenosaireskega mesta. Želimo, da naj jo slovensko vzdušje in delovna moč ohranjata še na mnoga leta!

Nadaljevati moramo s poročanjem o tekmah te nove sezone leta 2004. Tako je fantom iz Carapachaya pripadla zmaga, kajti Ramoščani žal niso bili prisotni na tekmi.

Proti koncu športnega dela dneva smo končno prišli do vrhunca, kajti zadnja naša točka je bil dvoboj med fanti iz San Martina in Slovenske vasi. Končne številke kažejo, da je ekipa iz Hladnikovega doma dosegla zmago po hudem boju in trdem spoprijemu. Rezultat je bil 2:1 (21:25 - 32:30

Spomini na nadškofa

DRUŽINA - PISMO IZ ARGENTINE

JANEZ CERAR

Praznik Lurške Matere Božje je v bogato zgodovino Cerkve na Slovenskem prinesel novo presenečenje. Msgr. Franc Rode, ljubljanski nadškof, je bil imenovan za prefekta ene izmed kongregacij rimske kurije.

Z g. Francem Rodetom naju povezuje bratska vez Misijonske družbe lazarirov. Kadar sem imel priložnost maševati na ozemlju ljubljanske nadškofije, sem poleg „našega nadškofa“ rad dodal „in sobrata“. Ta vez je skozi štirinajst let doživljala svoje vzpone in padce; kot se pač spodobi za brate, ki si stojijo ob strani v lepih in manj lepih trenutkih življenja.

Bilo je v dneh okrog božiča 1990. Moj prvi božič pri lazarirovih mi je ostal v spominu po nestrpnem pričakovanju, „kdaj pride iz Rima g. Rode“.

Ostali sobratje so ga že poznali, meni je bil še nepoznan. Pozvonil je hišni zvonec in na vratih se je pojavil živahni gospod, ki je takoj presenetil s svojim prijaznim pozdravom in pozornostjo. Pozno v noč smo bogoslovci sedeli okrog mize in poslušali o tem, kaj se dogaja v srcu Cerkve. Da, vesoljnost Cerkve.

Leta 1995 sem oral misijonsko ledino v daljni Kolumbiji. Vedno mu bom ostal hvaležen za vsa pisma (napisana lastnorčno), ki so iz Papeškega sveta za kulturo romala v vasico Funza, v predmestju Santa Fe de Bogotá.

Nekdo se zanima zate, sem si rekel. Kako lepo je deliti spoznanja z bližnjimi.

Besedi sobrat sem leta 1997 dodal besedo nadškof. Še sedaj se z veseljem spominim škofovskega posvečenja, ko sem v imenu Cerkve zapel evangelij o srečanju med Kristusom in Tomažem, potem pa je teško evangeljske knjige nadškof sam občutil na glavi - teško oznanjevanja škofovske službe.

Čez nekaj mesecev sem po polaganju njegovih rok prejel duhovniško posvečenje, ta veliki Kristusov dar in skrivnost. Ni kar tako, če te v duhovnika posveti sobrat! Če bi me kdo vprašal, kaj mi je najdražje, bi mu takoj odgovoril: „pogovori pod trto“. Poleti leta 1995 sva se z g. Francem Rodetom večkrat pomenkovala pod trto, ki raste v vrtu provincialne hiše na Maistrovi ulici v Ljubljani. Zanimivi pogovori o Cerkvi, zato po toliko letih niso ostali samo spomini. Ostala

- 15: 13).

Pohvaliti moramo predvsem dekleta iz Carapachaya, ki dokazujejo budno treniranje in pripravo na tekme.

Po končanem športnem nastopu je sledila kulturna prireditve, o kateri je poročilo posebej.

Lahko dodamo, da je obračun tega dne zelo pozitiven in menimo, da je tudi zelo važno, da se naša mladina dobiva in pomeji v športu, da poudarja kvaliteto iger in se tako družijo v prijetnem prijateljstvu.

CBRK - GAS

je čisto „prizemljena“ sedanost. To je vesoljnost Cerkve.

Od aprila leta 1997 pa do danes lahko pozorni poslušalec odkriva, da nas nadškof Rode spodbuja v boju proti zatohli zaplankanosti. Veliko lepih osebnih potez in zaslug za Cerkve na Slovenskem ter slovenski narod so odkrili vsi, ki so mu znali prisluhniti. O vsem tem smo že lahko brali v Družini. Želim, da bi bilo tole pismo le skromen dodatek pri odkrivanju vsega, kar je Cerkve na Slovenskem, predvsem pa ljubljanska nadškofija, prejela v teh sedmih letih.

Gospodu nadškofu Rodetu sem hvaležen, da sem lahko ravno ob njem odkril veličastno podobo Cerkve, ki sem jo nato skozi študentska in duhovniška leta občutil na čisto praktičen in oprijemljiv način. Obdarjen z novimi spoznanji in opogumljen z veseljem ubogih, ki so upanje Cerkve, bi rad vernikom na Slovenskem podaril tole spodbudo: Prepričan sem, da je nastopil čas, ko bi Cerkve na Slovenskem vse svoje bogastvo: vero v troedinega Boga, ljubezen do Marije, zaklad pričevalcev ter moč sinodalne preнове morala usmeriti v misijon.

Vesoljnost Cerkve, utelešena v povezanosti med župnijskimi občestvi in duhovniki, poživljeni in na novo osmišljeni ljudski misijoni, misijonska zavest cerkvenih občestev; vključitev slovenskih mest v načrt „mestnih misijonov“, kakršnega so lani doživeli na Dunaju, lani v mesecu novembru pa v Parizu (tudi v Ljubljani se je zgodilo veliko lepega).

Nadškof Rode nas je učil in čisto otipljivo pokazal, da so naš spomin, zavest in načrt v tem, da stojimo in obstanemo, ker smo sol zemlje in luč sveta. Misijon pa je logična posledica vseh teh dejavnikov: povezani med seboj kot bratje in sestre, zakoninjeni v 1250-letni zvestobi Kristusu in Cerkvi gledamo v prihodnost.

Cerkve na Slovenskem. Majhna si, a notranje trdna in enotna. Še vedno hodiš skozi viharje preizkušeni in nasprotovanj. Ne boj se! Na široko odpri vrata: Kristus - Upanje je s teboj, tvoje življenje pa je misijon! In še sporočilo za gospoda nadškofa: Pod južnim križem, kjer živi „polovica pljuč katoliške Cerkve“, Vas z veseljem pričakujemo! Bienvenido!

NOVICE IZ SLOVENIJE

IZ TOBAČNE SE NE KADI VEČ

Večinska lastnica Tobačne Ljubljana, britanska družba Imperial Tobacco, je po vstopu novih članic v EZ 1. maja ukinila proizvodno dejavnost v ljubljanski Tobačni. Ukrep je prizadel 267 delavcev od skupno 500 zaposlenih v Tobačni. V Ljubljani bodo še naprej delovali oddelki za prodajne in marketinške aktivnosti, nepremičnine v lasti Tobačne pa naj bi se po načrtih prodale.

PRVA EVROOTROKA

V Sloveniji se je prvi "evrootrok" rodil ob 0.50 v Trbovljah. To je bil 3500 gramov težak in 52 centimetrov velik deček. Ob 4.11 pa se je v Postojni rodila prva, 3650 gramov težka deklica.

PADEC MEJE NA „NAJBOLJ ODPRTI MEJI“

Na prizorišču pred železniško postajo v Novi Gorici in Gorici je bila kulturna prireditev, na kateri je v pozdrav Sloveniji ob njenem vstopu v EZ zapelo več kot petsto pevcev. Prepletanje slovenskih, furlanskih in italijanskih pesmi so prireditelji poimenovali "V Gorici sem... A Gorizia sono...". Pokrovitelji dogodka so goriška in novogoriška občina ter obe krovni organizaciji Slovencev v Italiji. Zbori so peli v slovenščini, italijanščini in furlanščini. Vsak od zborov je zapel v vseh jezikih Goriške, skupaj pa so zapeli pod vodstvom dirigenta Hilarija Lavrenčiča pesmi: Vrabčevo Zdravljico in Beethovno Odo radosti, in sicer v treh jezikih. Nastopila sta tudi Pihalni orkester Kras iz Doberdoba in Goriški pihalni orkester, zaigrali pa so še harmonikaši z obeh strani nekdanje državne meje na Goriškem.

MAJHNA BREZPOSELNOST

Skupščina televizije Primorka je za novega direktorja tega medija imenovala Črtomirja Špacapana, bivšega župana Nove Gorice, bivšega državnega sekretarja Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu in bivšega generalnega konzula Slovenije v Trstu. Službo pa naj bi Špacapan nastopil v drugi polovici maja. Če ima človek zveze...

PO SVETU

MUČENJA V IRAŠKIH ZAPORIH

Svet se je zgrozil odzival na posnetke mučenja iraških zapornikov, ki so ga izvajali ameriški vojaki, in, kot je objavil britanski časnik Daily Mirror, tudi britanski. Ameriška administracija Georgea Busha se je že opravičila za dejanja svojih vojakov, nasilje britanskih vojakov je obsodil britanski premier Tony Blair. Zaradi mučenja iraških zapornikov je bilo že kaznovanih šest ameriških poveljnikov s pisnim ukorom. Gre za najostrejšo pisno opozorilo v ameriški vojski, ki onemo-

goča napredovanje in dejansko pomeni konec vojaške kariere. Ameriški predsednik George Bush pa je Arabce osebno nagovoril in zatrdil, da je takšno ravnanje z iraškimi zaporniki "odvratno", vendar pa ne odraža ameriških vrednot. Medtem ko se je Bush zagovarjal pred Arabci, pa je v javnost pricurjla vest o dveh novih primerih smrti med zaporniki v ameriških zaporih. S tem se je število primerov smrti zapornikov v Iraku in Afganistanu, ki so predmet preiskave ameriških oblasti ali pa so zanje že obsodili Američane, zvišalo na 14.

SLOVENC I IN ŠPORT

ŠAH V PORTOROŽU

V Portorožu so se na 7. mednarodnem odprtem turnirju merili nekateri najboljši šahisti, zmago pa je na koncu slavil član reprezentance Srbije in Črne gore, vele mojster Dragan Šolak. Tekmovalo je 90 šahistov iz Slovenije, Hrvaške, SČG in Francije. Slovenske barve sta branila Marko Tratar in Simon Jerič, ki sta se na koncu uvrstila med 10. in 16. mestom. Dobro se je uvrstil mladinec Jure Škoberne, ki si je z osvojenimi šestimi točkami precej izboljšal rating.

PRAŠNIKAR ODŠEL PORAZEN

Kolegij predsednika Nogometne zveze Slovenije (NZS) je odločil prekiniti pogodbo s selektorjem A reprezentance Bojanom Prašnikarjem. Prašnikar je za krmilo reprezentance prišel decembra lani, ekipo pa je vodil na treh prijateljskih tekmah. Po slabi igri je Slovenija izgubila s Poljsko (0:2), Latvijo (0:1) in Švico (1:2). Novega trenerja bo imenoval izvršni odbor NZS predvidoma na seji 24. maja, med kandidati pa naj ne bi bilo Srečka Katanca.

Mnenje o Prašnikarjevi razrešitvi je bilo po besedah predsednika NZS Rudija Zavrla enotno, saj nastopi članske reprezentance pod vodstvom trikratnega selektorja niso zadovoljili praktično na nobeni ravni. Rezultati so bili slabi, stanje anemično, selekcioniranje nedosledno, morda celo nerazumljivo, saj so priložnost dobili nekateri igralci, ki si nastopa v A reprezentanci ne zaslužijo. Perspektiva je bila slaba in ni vlivala upanja v športni javnosti, ki ima sicer zelo visoka merila.

PISALI SMO PRED 50 LETI

ROMANJE V LUJAN

Na drugo nedeljo v maju je bilo romanje Slovencev v Argentini v Lujan. Bilo je zelo svečano, saj se je vršilo v Marijinem letu in bilo združeno z II. Marijanskim kongresom Slovencev.

Vlak je vozil zjutraj, a je imel blizu Merla nezgodo, ko se je odtrgalo nekaj vagonov. Zato je prišel vlak zelo pozno. Verniki so se na postaji razvrstili v procesijo. Ko so vstopali v baziliko, jih je pozdravil namestnik župnika Ciril Demšar CM.

Sveto mašo je daroval direktor Anton Orehar, pridigal pa je dr. Filip Žakelj.

Takoj nato se je pričel I. Marijanski kongres. Zborovarje za moške in žene je bilo v kino dvorani. Prišel ga je Jože Mavrič. Prvi govornik je bil Rudolf Smersu, o temi Marija z gled socialnega življenja. Župnik Gregor Mali je govoril o temi Marija, z gled krščanskega življenja.

Na mladinskem zborovanju je mladino pozdravil predsednik SFZ Jože Prijatelj. Prvi je govoril dr. Milan Komar o temi Marija, z gled socialnega življenja, France Novak pa je govoril o nevarnostih.

Zborovanje za šolsko mladino je vodil Aleksander Majhen, Glavni govornik je bil Janko Mernik.

Opoldan so verniki prebili na prostranem dvorišču. Na popoldanski pobožnosti je govoril Mirko Gogala, nato pa so se rojaki razvrstili v mogočno procesijo, kjer je mladina v marijanskih oblekah nosila brezjansko in luhansko Marijo. Po prihodu v cerkev so bile pete litanije Matere Božje in blagoslov z Najsvetejšim. S pesmijo Marija skoz življenje so se Slovenci poslovili.

ČETRTO PISMO DINKA BERTONCLJA

Bazično taborišče

3. marca smo odpotovali iz Delhija. Prepeljali smo vso prtjago v Nepal, nato smo odšli v Pokharo. Ker nismo mogli najti kulijev, smo najeli konje. Pot je zelo lepa, a nevarna. Sedaj je pričelo deževati.

Prvega aprila smo prišli do višine 2900m. Tu smo šli čez most, ki smo ga napravili, nato smo taborili prav tam, kje Švicarji lani. Štirikrat smo prečkali reko po mostovih, ki smo jih napravili.

Zgleda, da vam pišem zadnjič, kajti v Pokharo gresta dva vojaka in neseta pošto.

Prav iskrene pozdrave vsej šumi

vaš Dinko

BUENOS AIRES

24. aprila je dopotovala iz Slovenije Marija Jan s sinom Cirilom in hčerko Ireno

Svobodna Slovenija, št. 18, 13. maja 1954

Voditelji EU v Dublinu

Voditelji 25 držav članic Evropske unije, med njimi slovenski premier Anton Rop, so v soboto popoldne v Dublinu skupaj obeležili širitev. "Danes je dan dobrodošlic," je novinke v evropskih vrstah uvodoma pozdravil irski premier Bertie Ahern, irska predsednica Mary McAleese pa si je zaželela, da bi "danes ustvarjene sanje uspevale naprej".

"Nikdar ne smemo pozabiti, kako je EU nastala - iz vojne smo ustvarili mir, iz sovraštva spoštovanje, iz delitev unijo, iz diktatorstva demokracijo, iz revščine blagostanje," pa je kolege spomnil Ahern. "Naša unija je resnično enkratna," je dodal. Zdaj naši narodi de-

lajo skupaj, zato je širitev najboljši dokaz njenega uspeha, je nadaljeval.

Po uvodnih nagovorih je razširjeno EU pozdravil irski nobelov nagajenec za literaturo Seamus Heaney, ki je posebej za to priložnost spenil pesem Žarki maja, prebral pa jo je ob glasbeni spremljavi irskih dud.. Nato je sledilo osrednje dejanje - dvig zastav 25 članic. Na prizorišču so jih ob glasbeni spremljavi prinesli otroci, od katerih vsak ima korenine v eni od članic, ter jih izročili voditeljem 25 držav; premieru Ropu jo je podala 11-letna deklica iz Dublina Rachel Coulahan, ki pa nima slovenskih korenin.

Voditelji so zastave podali irskim kadetom, ki so jih

9. maj - Dan Evrope

Le štirje odstotki Slovencev lahko naštejejo vse države novinke, ki so se poleg Slovenije 1. maja letos priključile Evropski uniji, kar 29 odstotkov pa ne pozna niti ene, je pokazala najnovejša javnomnenjska raziskava, ki jo je na vzorcu 330 ljudi za TV Slovenija opravila družba CATI. Slaba tretjina vprašanih meni, da se bodo po vstopu v EU dvignile cene, 16 odstotkov pa se boji, da se bo zmanjšala socialna varnost.

Zato bomo skušali v naslednjih številkah orisati to novo tvorbo.

9. maj je Dan Evrope, ko Evropska unija praznuje začetek svojega nastajanja. Letos ga praznuje v močno razširjeni sestavi, in sicer le devet dni zatem, ko je v unijo 1. maja 2004 vstopilo deset novih članic. Gre za največjo širitev v zgodovini EU, s katero je število članic naraslo na 25.

9. maja 1950 se je tedanji francoski zunanji minister Robert Schuman v kontekstu sprave in zagotavljanja trajnega miru v povojni Evropi zavzel za organizirano interesno povezovanje evropskih držav. V Schumanovi deklaraciji Evropa vidi začetek integracijskega procesa, ki je pripeljal do današnje EU. Schuman je na pobudo Jeana Monneta, tedaj vodje francoske komisije za gospodarsko okrevanje, predlagal, naj Francija in Nemčija ter ostale zainteresirane evropske države okrepijo sodelovanje na področju premoega in jekla ter za koordinacijo sodelovanja ustanovijo skupno telo. Schumanov načrt je bil uresničen leto dni kasneje, ko je bila ustanovljena Evropska skupnost za premog in jeklo (ESCS), predhodnica današnje EU.

Poleg Francije in Nemčije so ustanovno Pariško pogodbo 18. aprila 1951 podpisale še štiri evropske države: Belgija, Italija, Luksem-

dvignili na drogove in izobesili. V zraku je 25 zastav razširjene EU zaplapolalo hkrati, družbo pa jim je delala tudi evropska zastava z 12 rumenimi zvezdicami, medtem ko je filharmonični zbor irske televizije RTE zapel evropsko himno, Odo radosti Ludwiga van Beethovna.

OSEBNE NOVICE

Smrt. Umrla je v San Martinu Frančiška (Fani) Zorc roj. Šabec (76).
Naj počiva v miru!

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Valentín B. Debeljak / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alojzij Rezelj / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinectis.com.ar / debeljak@netizen.com.ar

Glavni urednik: Tine Debeljak ml. / Za Društvo ZS: Alojzij Rezelj / Sodelovali so še: Tone Mizerit, Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Vera Breznikar Podržaj, Marjana Pirc, Božidar Fink, Janez Cerar CM, Marko Vombergar, Albert Klarreich, Adrijan Gaser.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95; obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

